

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุดิน

1. มะพร้าวพันธุ์ต้นสูง (*Cocos nucifera* Linn.) จากบริษัทยนิตี้ฟูด จำกัด เนื่องจากคุณภาพของวัตถุดินเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์และการค้ายาเมืองสารในระหว่างการดึงนำออกแบบอสโนซิส ดังนั้น จึงกำหนดคุณภาพของมะพร้าวที่ใช้ในการทดลองดังนี้ ใช้มะพร้าวอายุประมาณ 10 เดือน โดยสังเกตได้จากเปลือกค้านนอกสีเขียวเข้มถึงสีน้ำตาลแดง การมะพร้าวสีน้ำตาล มีน้ำเกินเต็มผล เนื้อสีขาว มีความหนาประมาณ 1.0 เซนติเมตร

2. น้ำตาลรายชูโกรส (Sucrose, $C_{12}H_{22}O_{11}$, ตรามิตรผล, บริษัทน้ำตาลมิตรผล จำกัด)

3. กํลูโคส (D-Glucose Monohydrate, $C_6H_{12}O_6$, Asia pacific specialty chemicals limited, Australia)

4. ซอร์บิทอล (D-Sorbitol, $C_6H_{14}O_6$, Asia pacific specialty chemicals limited, Australia)

สารเคมี

1. กรดซัลฟูริก (Sulfuric acid, H_2SO_4 , AR grade, Ajax Finechem, Australia)

2. กรดบอริก (Boric acid, H_3BO_3 , AR grade, Ajax Finechem, Australia)

3. กรดฟอสฟอริก (O-Phosphoric acid, H_3PO_4 , AR grade, Carlo Erba Reagenti, Italy)

4. กรดอะซีติก (Acetic acid, CH_3COOH , AR grade, Millinckrodt, USA)

5. กรดแอลกอร์บิก (Ascorbic acid, $C_6H_8O_6$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)

6. กรดไฮโดรคลอริก (Hydrochloric acid, HCl, AR grade, Ajax Finechem, Australia)

7. คลอโรฟอร์ม (Chloroform, $CHCl_3$, AR grade, Lab-scan limited, Thailand)

8. คอปเปอร์ซัลเฟต (Copper (II) Sulfate 5 hydrate, $CuSO_4 \cdot 5H_2O$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)

9. ซิงค์อะเซตेट (Zinc acetate dehydrate, $C_4H_{10}O_6Zn$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)

10. ซีแซนด์ (Sand acid wash, AR grade, Sigma and Fluka, USA)

11. ซีไลท์ (Celite, AR grade, Sigma and Fluka, USA)

12. โซเดียมคลอไรด์ (Sodium Chloride, NaCl, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
13. โซเดียมไทโธซัลเฟต (Sodium Thiosulphate, $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
14. โซเดียมไบซัลไฟฟ์ (Sodium bi Sulfite, NaHSO_3 , AR grade, Ajax Finechem, Australia)
15. โซเดียมโพแทสเซียมทาเทรท (Sodium potassium tartate, $\text{NaKC}_4\text{O}_6 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
16. โซเดียมเมตาไบซัลไฟฟ์ (Sodium metabisulfite, $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
17. โซเดียมไฮดรอกไซด์ (Sodium Hydroxide, NaOH, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
18. ไดโซเดียม ฟอสฟेट (Disodium Phosphate, Na_2HPO_4 , AR grade, Ajax Finechem, Australia)
19. ไดเอทิลอีเทอร์ (Diethyl Ether, $\text{C}_4\text{H}_{10}\text{O}$, AR grade, Panreac, Spain)
20. ปิโตรเลียมอีเทอร์ (Petroleum Ether, $(\text{C}_2\text{H}_5)_2\text{O}_{20}$, AR grade, Panreac, Spain)
21. พาราโรซานิลิน ไฮdroคลอไรด์ (Para-Rosaniline Hydrochloride (Fuchsine), $\text{C}_{20}\text{H}_{19}\text{N}_3 \cdot \text{HCl}$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
22. โพแทสเซียมซัลไฟต์ (Potassium Sulphate, K_2SO_4 , AR grade, Ajax Finechem, Australia)
23. โพแทสเซียมไดโครเมต (Potassium Dichromate, $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
24. โพแทสเซียมเฟอร์ริชานิด (Potassium Ferrocyanide, $\text{C}_6\text{N}_6\text{FeK}_4$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
25. โพแทสเซียมไอโอดไรด์ (Potassium Iodide, KI, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
26. โพแทสเซียม ไฮdroเจน พทาเลต (Potassium Hydrogen Phthalate, $\text{KHC}_8\text{H}_4\text{O}_4$, KHP, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
27. ฟอร์มาลดีไฮด์ (Formaldehyde, H_2CO , AR grade, Ajax Finechem, Australia)
28. ฟีโนฟทาเลิน (Phenolphthalein, $\text{C}_{20}\text{H}_{14}\text{O}_4$, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
29. โมโนโซเดียม ฟอสฟेट (Monosodium Phosphate, NaH_2PO_4 , AR grade, Ajax Finechem, Australia)

30. เมทิลเรด (Methyl Red, C₁₅H₁₅N₃O₂, AR grade, Panreac, Spain)
31. เมทิลีนบลู (Methylene Blue, C₁₆H₁₈N₃ClS, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
32. เมอร์คิวรี่ (II) คลอไรด์ (Mercury (II) Chloride, HgCl₂, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
33. อัซตีโคน (Acetone, CH₃COCH₃, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
34. เอทานอล (Ethanol, CH₃CH₂OH, AR grade, Carlo Erba Reagenti, Italy)
35. เอนไซม์เทอร์มามิล (Termamyl, AR grade, Sigma and Fluka, USA)
36. เอนไซม์โปรตีอส (Proteas, AR grade, Sigma and Fluka, USA)
37. เอนไซม์อามิโลกลูโคซิเดส (Amyloglucosidase, AR grade, Sigma and Fluka, USA)
38. ไอโอดีน (Iodine, I₂, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
39. Catalyst mix (Selenium reagent mixture, AR grade, Ajax Finechem, Australia)
40. Sher Indicator (Kjedal tables, Mix indicator, Merck, USA)
41. Peptone Solution (AR grade, Merck Darmstadt, Germany)
42. Plate count agar (PCA, AR grade, Merck Darmstadt, Germany)
43. Potato dextrose agar (PDA, AR grade, Merck Darmstadt, Germany)

เครื่องมือและอุปกรณ์

1. กล้องจุลทรรศน์ (Light microscope, ZM 100, OLYMPYS, Germany) เชื่อมต่อด้วยกล้องถ่ายภาพ (Sony camera, SSC-DC50AP, Tokyo, Japan)
2. กล้องจุลทรรศน์อิเลคตรอนแบบส่องกราด (Scanning Electron Microscopy, SEM, JSM-5410, English)
3. เครื่องชั่งน้ำหนักชนิดละเอียบ (AC 211S, Sartorius, Germany)
4. เครื่องชั่งน้ำหนักชนิดเทหายาน (BA 610, Sartorius, Germany)
5. เครื่องอบแห้งแบบลมร้อน
6. เครื่องวัดค่าการนำไฟฟ้า (Conductivity meter, EC Meters, COM-100, Thailand)
7. เครื่องวิเคราะห์สัญญาณไฟฟ้า (Precision LCR meter 20 Hz – 1MHz, 4284A, Canada)
8. เครื่องวัดค่าความเป็นกรดด่าง (pH meter, CG842, Schott gias mainz, Thailand)
9. เครื่องวัดปริมาณของแข็งทึบหมุดที่ละลายได้ (Handy refractometer, 1001 Spectonic, Spectronic Genesys 5, USA)

10. เครื่องวัดลักษณะเนื้อสัมผัส (Texture analyzer, TA-XT2, Stable Micro Systems, England)

11. เครื่องวัดสี (Handy colorimeter, 9200 Version 1.0, BYK Gardner, Germany)
12. เครื่องวิเคราะห์ไขมัน (810, Buchi, Germany)
13. เครื่องวิเคราะห์ปริมาณน้ำอิสระ (Water activity, AWC, Novasina, Switzerland)
14. เครื่องวิเคราะห์ปริมาณโปรตีน (Kjedahl apparatus, 323, Buchi, Switzerland)
15. เครื่องスペクトโรฟอโตมิเตอร์ (1201 E 1001, Plus, USA)
16. ตู้อบลมร้อน (Hot air oven, ULE 600, Memment, Germany)
17. ตู้บ่มอบความร้อน (Incubator, 1350 FX, SL Shel Lab, Germany)
18. เตาเผา (Muffle furnace, 6-160A, NEY, USA)
19. อ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (Water bath, CB 60 VS, Heto, Denmark)
20. Petrifilm Aerobic Count Plates (3M™ Petrifilm 6407, 3M Center, USA)
21. Petrifilm Yeast and Mold Count Plates (3M™ Petrifilm 6417, 3M Center, USA)
22. กระดาษกรอง Whatman No.1
23. ถ้วยกระเบื้องเคลือบ (Crucible)
24. ถ้วยอะลูมิเนียมสำหรับหาความชื้น (Moisture can)
25. โถดูดความชื้น (Dessicator)
26. เครื่องแก้ว
27. อุปกรณ์งานครัว
28. อุปกรณ์ในการทดสอบทางประสาทสัมผัส

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาคุณภาพทางกายภาพ เคมีและจุลทรรศน์ของเนื้อมะพร้าว

จากการตรวจเอกสาร พบร่วมกับ ยังไม่มีการศึกษาค่าคุณภาพทางประการของเนื้อมะพร้าว การทดลองนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพทางกายภาพและเคมีของเนื้อมะพร้าว เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในขั้นตอนต่อไป โดยใช้เนื้อมะพร้าว พันธุ์ต้นสูง อายุประมาณ 10 เดือน แยกเนื้อมะพร้าวออกจากกลาและปอกเยื่อหุ้มเนื้อดังที่เป็น แผ่นบางสีน้ำตาลออกราด นำมาวิเคราะห์คุณภาพด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ปริมาณความชื้น (AOAC, 1990 Method 931.04)

1.2 ค่าความแน่นเนื้อและค่าแรงตัดขาด โดยเครื่องวัดลักษณะเนื้อสัมผัส (TA-XT2, Stable Micro Systems, England) ใช้วิธีการวัดแบบ Compression สำหรับการวัดค่าความแน่นเนื้อใช้หัวครุปทรงกระบอก (Cylinder probe) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2 มิลลิเมตร (p/2) กดลงตรงกลางชิ้นมะพร้าวด้วยความเร็ว 1.5 มิลลิเมตรต่อวินาที ระบบการกดร้อยละ 25 ของความสูงของชิ้นตัวอย่าง (Shah & Nath, 2008) สำหรับการวัดค่าแรงตัดขาดใช้หัววัดแบบใบมีด (HDP/ bs; Knife with Slotted Insert) ตัดชิ้นมะพร้าวให้ขาดทั้งชิ้นด้วยความเร็ว 2.0 มิลลิเมตรต่อวินาที (Singh & Reddy, 2006)

1.3 ค่าสี L* a* และ b* โดยเครื่องวัดสี (9200 Version 1.0, BYK Gardner, Germany) และคำนวณหาค่าดัชนีความขาว (Whiteness Index) ดังสมการที่ 1 (Aguayo, Escalona and Artes, 2004)

$$\text{Whiteness Index} = 100 - \sqrt{(100 - L^*)^2 + a^*^2 + b^*^2} \quad (1)$$

1.4 ค่าออเดอร์แอคติวิตี้ โดยเครื่องวิเคราะห์ปริมาณน้ำอิสระ (AWC, Novasina, Switzerland)

1.5 ปริมาณไขมัน (AOAC, 1990 Method 920.39)

1.6 ปริมาณกรดไขมัน (AOAC, 1990 Method 972.28)

1.7 ปริมาณโปรตีน (AOAC, 1990 Method 920.152)

1.8 เถ้า (AOAC, 1990 Method 940.26)

1.9 ปริมาณเส้นใยอาหาร (AOAC, 1990 Method 985.29)

1.10 ปริมาณกรดที่ไม่เตربعด (AOAC, 1990 Method 942.15)

1.11 ปริมาณน้ำตาลทั้งหมดและน้ำตาลรีดิวซ์ (AOAC, 1990 Method 925.36)

1.12 ปริมาณกรดไขมันอิสระที่เกิดขึ้น (Acid value หรือ free fat acid (FFA))
(AOAC, 1990 Method 940.28)

1.13 ค่าเปอร์ออกไซด์ (Peroxide value) (AOAC, 1990 Method 965.33)

1.14 ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด (AOAC, 1990 Method 966.23 (C))

1.15 ปริมาณยีสต์และรา (AOAC, 1990 Method 940.37 (E))

2. การศึกษาผลของวิธีการเตรียมชิ้นมะพร้าวขั้นต้นก่อนการดึงน้ำออกแบบอสโนชิส การเตรียมชิ้นมะพร้าว ทำได้โดยนำชิ้นมะพร้าวที่ผ่านการแยกเนื้อมะพร้าวออกจากกลาและปอกเยื่อหุ้มเมล็ดออกให้หมดมาล้างน้ำให้สะอาด หั่นเป็นชิ้นขนาด 2.0×2.5 ตารางเซนติเมตร จากนั้นนำชิ้นมะพร้าวที่ได้มาร้านน้ำอีกครั้ง

2.1 การศึกษาผลของการใช้สารละลายนโซเดียมเมตาไนซัลไฟต์ร่วมกับกรดต่อคุณภาพของชิ้นมะพร้าวระหัวงการผลิต

นำชิ้นมะพร้าวที่เตรียมมาแช่ในสารละลายนโซเดียมเมตาไนซัลไฟต์ ($\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$) ที่ความเข้มข้น 1,000 และ 3,000 ppm ผสมร่วมกับกรดฟอสฟอริก (H_3PO_4) ความเข้มข้น 150 ppm หรือกรดแอสคอร์บิก ($\text{C}_6\text{H}_8\text{O}_6$) ความเข้มข้นร้อยละ 14.5 ที่อุณหภูมิห้อง กำหนดอัตราส่วนระหว่างชิ้นมะพร้าวกับสารละลายนเป็น 1:5 (โดยน้ำหนัก) เปรียบเทียบกับการแช่ในน้ำกลันและไม่ได้แช่ ชั่งบรรจุชิ้นมะพร้าวจำนวน 30 ชิ้นในถุง Polyethylene ปิดผนึกให้สนิทแล้วเก็บที่อุณหภูมิตู้เย็น (4-7 องศาเซลเซียส) สภาวะการเก็บชิ้นมะพร้าวและสัญลักษณ์แสดงดังตารางที่ 3-1 (ดัดแปลงจากทองทิพย์ นาดาดทอง, สัมภาษณ์ 10 กรกฎาคม 2551; Ghosh et al., 2004) นำชิ้นมะพร้าวที่เก็บรักษาเป็นเวลา 1 3 5 7 และ 9 วันมาวิเคราะห์คุณภาพด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1.1 ค่าความแน่นเนื้อและค่าแรงดึงดูดขาด (ตามวิธีในข้อ 1.2)
- 2.1.2 ค่าสี L^* , a^* , b^* และค่าน้ำ份หาค่าดัชนีความขาว (ตามวิธีในข้อ 1.3)
- 2.1.3 ปริมาณซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (AOAC, 1990 Method 963.20)
- 2.1.4 ปริมาณกรดไขมันอิสระที่เกิดขึ้น (AOAC, 1990 Method 940.28)
- 2.1.5 ค่าเปอร์ออกไซด์ (AOAC, 1990 Method 965.33)
- 2.1.6 ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด (AOAC, 2000 Method 990.12)
- 2.1.7 ปริมาณยีสต์และรา (AOAC, 2000 Method 997.02)

ตารางที่ 3-1 สภาวะการเก็บรักษาชิ้นมะพร้าว

สภาวะ	pH	สัญลักษณ์
แช่ใน $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ 1,000 ppm	4.72 ± 0.01	So1000
แช่ใน $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ 1,000 ppm ผสมกับ H_3PO_4 150 ppm	2.40 ± 0.01	So1000+Ph
แช่ใน $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ 1,000 ppm ผสมกับ $\text{C}_6\text{H}_8\text{O}_6$ 14.5%	2.41 ± 0.01	So1000+As
แช่ใน $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ 3,000 ppm	4.10 ± 0.01	So3000
แช่ใน $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ 3,000 ppm ผสมกับ H_3PO_4 150 ppm	2.73 ± 0.01	So3000+Ph
แช่ใน $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ 3,000 ppm ผสมกับ $\text{C}_6\text{H}_8\text{O}_6$ 14.5%	2.73 ± 0.01	So3000+As
แช่ในน้ำกลัน		Wa
เก็บที่อุณหภูมิตู้เย็น (4-7°C)		Re

เลือกชนิดของสารละลายที่ใช้ในการแช่ชิ้นมะพร้าวจากสิ่งทดลองที่มีปริมาณกรดไขมันอิสระต่ำที่สุดและมีปริมาณซัลเฟอร์ไดออกไซด์ต่อกันค้างต่ำกว่า 1,000 มิลลิกรัมต่อ กิโลกรัม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, 2532)

การวิเคราะห์ทางสถิติ ออกแบบการทดลองแบบ Complete Randomize Design ทำการทดลอง 3 ชั้น วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation: ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 13

2.2 การศึกษาผลของการเตรียมชิ้นตันก่อนการดึงน้ำออกแบบอสโนซิสต่อค่าการถ่ายเทmvls และคุณภาพของชิ้นมะพร้าว

นำชิ้นมะพร้าวที่เตรียมมาล้างน้ำให้สะอาด ช้อนน้ำให้แห้งโดยวางบนกระดาษทิชชู จากนั้นนำชิ้นมะพร้าวที่ได้มาศึกษาวิธีการเตรียมชิ้นตัน ได้แก่ การต้ม การใช้สภาวะสุญญากาศ และการใช้สารไฟฟ้าแรงสูงแบบเป็นจังหวะก่อนการดึงน้ำออกแบบอสโนซิส เปรียบเทียบคุณภาพกับสิ่งทดลองควบคุม คือ ชิ้นมะพร้าวสด โดยมีรายละเอียดวิธีการเตรียมชิ้นตัน ดังนี้

การต้ม โดยต้มชิ้นมะพร้าวในน้ำสะอาดที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส ประมาณ 15 นาที และแบบ Long Time คือ 1 และ 3 ชั่วโมง กำหนดอัตราส่วนชิ้นมะพร้าวต่อน้ำที่ใช้ต้มเป็น 1 ต่อ 3 เมื่อครบเวลาที่กำหนด ตักชิ้นมะพร้าวขึ้นแล้วนำไปเย็นทันทีโดยแช่ชิ้นมะพร้าวในน้ำเย็นอุณหภูมิ 5 ± 2 องศาเซลเซียส นาน 5 นาที (ดัดแปลงจากทองทิพย์ นาดาดทอง, สัมภาษณ์ 10 กรกฎาคม 2551)

การใช้สภาวะสุญญากาศ โดยนำชิ้นมะพร้าว 500 กรัม บรรจุในภาชนะสำหรับเครื่องให้สภาวะสุญญากาศ แบ่งระดับความดัน 2 ระดับ คือ 50 และ 65 mbar ประสบการณ์ใช้สุญญากาศ 2 แบบ คือ สภาวะแห้ง (Dry, D) ไม่ใช้สารละลายอสโนติก และสภาวะเปียก (Wet, W) คือใช้สารละลายอสโนติกระหว่างการใช้สภาวะสุญญากาศ แบ่งวิธีการใช้สุญญากาศ 2 แบบ คือ การใช้สุญญากาศแบบต่อเนื่อง (Continuous, C) นาน 20 นาที การใช้สุญญากาศแบบเป็นจังหวะ (Pulse, P) โดยใช้สภาวะสุญญากาศนาน 10 นาทีและกลับสู่สภาวะบรรยายคำานาน 10 นาทีและให้สภาวะสุญญากาศอีกครั้งนาน 10 นาที (ดัดแปลงจาก ทองทิพย์ นาดาดทอง, สัมภาษณ์ 10 กรกฎาคม 2551; Atares et al., 2009)

การใช้สารไฟฟ้าแรงสูงแบบเป็นจังหวะ นำชิ้นมะพร้าววางบนแผ่นอลิเอ็ก trod แล้วกระตุ้นด้วยสารไฟฟ้าแรงสูงแบบเป็นจังหวะ กำหนดสภาวะของกระบวนการ ดังนี้ ความเข้ม spanning ไฟฟ้า 7 kV/cm ความถี่ 0.5 Hz โดยแบ่งเวลาแบบ Short Time คือ 20 และ 60 วินาที และแบบ Long Time คือ 5 และ 15 นาที (Ade-Omowaye, Angersbach, Eshtiaghi et al., 2001)

การหาค่าการถ่ายเทมวัลสาระระหว่างการดึงน้ำออกแบบอสโนซิส ทำได้โดยนำชิ้นมะพร้าวที่ผ่านการเตรียมขึ้นต้นจากการทดลองข้อ 2.2 มาถังด้วยน้ำสะอาด โดยให้น้ำไหลผ่านชิ้นมะพร้าวเป็นเวลา 30 วินาที ชันให้แห้งด้วยกระดาษทิชชูชั้นน้ำหนักและหาความชื้นบันทึกเป็นน้ำหนักและความชื้นเริ่มต้น จากนั้นนำชิ้นมะพร้าวไปแช่ในสารละลายน้ำตาลซูโครสเป็นขั้นร้อยละ 60 (น้ำหนัก/น้ำหนัก) กำหนดให้อัตราส่วนระหว่างชิ้นมะพร้าวกับสารละลายอสโนติกเป็น 1 : 5 (โดยน้ำหนัก) เทสารละลายอสโนติกลงในโถแล้ว แล้วนำชิ้นมะพร้าวบรรจุในตะแกรงสแตนเลสแล้วเชื่อมสารละลายอสโนติก เพื่อให้ชิ้นมะพร้าวจมอยู่ในสารละลายอสโนติกตลอดเวลา นำอุณหภูมิเนี่ยนฟอยล์ปิดโถแล้วเพื่อป้องกันผุนคลื่นของ

นำชิ้นมะพร้าวที่แช่ในสารละลายอสโนติกเป็นเวลา 1 2 3 4 5 6 7 และ 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิห้อง เมื่อครบเวลาที่กำหนด นำชิ้นมะพร้าวออกจากสารละลายแล้วถังชิ้นมะพร้าวเพื่อกำจัดสารละลายส่วนเกินออก โดยให้น้ำไหลผ่านชิ้นมะพร้าวเป็นเวลา 30 วินาที วางพกบนตะแกรงให้สะเด็จน้ำเป็นเวลา 2 นาที แล้วชันให้แห้งโดยวางบนกระดาษทิชชูชั้นมะพร้าวไปชั้นน้ำหนักและหาความชื้น บันทึกเป็นน้ำหนักและความชื้นหลังการออสโนซิส คำนวณหาค่าการถ่ายเทมวัลสาร (Amami, Fersi, Khezami et al., 2007) ดังนี้

2.2.1 ปริมาณน้ำที่สูญเสีย (Water Loss; WL) โดยมีสูตรการคำนวณดังสมการที่ 2

$$WL \text{ (ร้อยละ)} = \frac{(W_0 - W_t) / (M_0 - M_t) \times 100}{W_0} \quad (2)$$

2.2.2 ปริมาณของแข็งที่เพิ่มขึ้น (Solid Gain; SG) โดยมีสูตรการคำนวณดัง

สมการที่ 3

$$SG \text{ (ร้อยละ)} = \frac{(W_t (100 - M_t) / 100 - W_0 (100 - M_0) / 100) \times 100}{W_0} \quad (3)$$

2.2.3 น้ำหนักที่ลดลง (Weight Reducing; WR) โดยมีสูตรการคำนวณดังสมการที่ 4

$$WR \text{ (ร้อยละ)} = \frac{(W_0 - W_t) \times 100}{W_0} \quad (4)$$

เมื่อ W_0 และ W_t คือ น้ำหนักตัวอย่างที่เวลาเริ่มต้นและที่เวลาหลังการออสโนซิส (กรัม)

M_0 และ M_t คือ ปริมาณความชื้นเฉลี่ยของตัวอย่างที่เวลาเริ่มต้นและที่เวลาหลังการออสโนซิส

2.3 การวิเคราะห์คุณภาพชิ้นมะพร้าวหลังการดึงนำ้ออกแบบօสโนซิส
นำชิ้นมะพร้าวที่ผ่านการดึงนำ้ออกแบบօสโนซิสนาน 8 ชั่วโมง มาวิเคราะห์
คุณภาพด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1 ค่าความแน่นเนื้อและค่าแรงตัดขาด (ตามวิธีในข้อ 1.2)

2.3.2 ค่าสี L*, a*, b* และคำนวณหาค่าดัชนีความขาว (ตามวิธีในข้อ 1.3)

2.3.3 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายในเซลล์ชิ้นมะพร้าวด้วยกล้องจุลทรรศน์
โดยตัดชิ้นมะพร้าวเป็นแผ่นบางประมาณ 1 มิลลิเมตร จากนั้นข้อมูลชิ้นมะพร้าวโดยเช่นใน
สารละลายนมทิคลีนบลู ความเข้มข้นร้อยละ 0.1 นาาน 15 วินาที ล้างสีส่วนเกินโดยเช่นในน้ำกลัน
นาาน 5 วินาที จากนั้นนำตัวอย่างที่ได้มาส่องดูโครงสร้างเซลล์ภายในด้วยกล้องจุลทรรศน์ (ดัดแปลง
วิธีของ Mayor, Canha, & Sereno, 2007; Mayor, Pissarra, & Sereno, 2008)

2.3.4 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายในเซลล์ชิ้นมะพร้าวด้วยกล้องจุลทรรศน์
อิเลคตรอนแบบส่องกราด โดยตัดชิ้นมะพร้าวเป็นแผ่นหนาประมาณ 1 มิลลิเมตร เช่นตัวอย่างใน
สารละลาย Glutaraldehyde ความเข้มข้นร้อยละ 2.5 น้ำหนักต่อปริมาตรและ Paraformaldehyde
ความเข้มข้นร้อยละ 2.0 น้ำหนักต่อปริมาตรในฟอสเฟตบัฟเฟอร์ความเข้มข้น 0.1 โมลต่ำ ที่พิ渺 7.0
นาาน 24 ชั่วโมงที่อุณหภูมิ 4.0 องศาเซลเซียส ล้างตัวอย่างด้วยฟอสเฟตบัฟเฟอร์ความเข้มข้น 0.1
โมลต่ำ ครั้ง ครั้งละ 10 นาที จากนั้นเช่นตัวอย่างในสารละลาย Osmiumtataoxide ความเข้มข้น
ร้อยละ 1.0 น้ำหนักต่อปริมาตรในฟอสเฟต-บัฟเฟอร์ความเข้มข้น 0.1 โมลต่ำ นาาน 2 ชั่วโมง จากนั้น
ล้างตัวอย่างด้วยฟอสเฟตบัฟเฟอร์ความเข้มข้น 0.1 โมลต่ำและน้ำกลัน แล้วเช่นตัวอย่างใน
สารละลายนมออกไซด์ความเข้มข้นร้อยละ 70 80 90 95 นาานครั้งละ 10 นาทีและเช่นในสารละลายนม
ออกไซด์ความเข้มข้นร้อยละ 100 น้ำหนักต่อปริมาตร 3 ครั้ง นาานครั้งละ 10 นาที จากนั้นนำชิ้น
ตัวอย่างมาทำแห้งด้วยเครื่องทำแห้ง ณ จุดวิกฤต (CPD Dryer) นำชิ้นตัวอย่างที่ได้มาติดบนสตั๊บ
(Stub) ด้วยเทปคาร์บอน แล้วนำไปเคลือบทองในสภาวะสูญญากาศ ที่ความเข้มกระแทกไฟฟ้า 40
มิลลิแอม培ร์เป็นเวลา 40 วินาที จากนั้นนำตัวอย่างที่ได้มาส่องดูด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเลคตรอน
แบบส่องกราดในช่วงความต่างศักย์ไฟฟ้า 5-15 กิโลโวลต์ (ดัดแปลงวิธีของ Deng & Zhao, 2008)

2.3.5 ค่าดัชนีการแตกของเยื่อหุ้มเซลล์ (Zp) นำชิ้นมะพร้าวที่ผ่านการเตรียมขึ้นต้น
ตัดให้มีขนาดเท่ากับขนาดของแผ่นอิเลคโทรดของเครื่องวิเคราะห์สัญญาณไฟฟ้า (Precision LCR
meter 20 Hz-1 MHz, 4284A, Canada) กระแสชิ้นตัวอย่างด้วยไฟฟ้ากระแสสลับที่มีความถี่ในช่วง
1 kHz (ความถี่ต่ำ) ถึง 1 MHz (ความถี่สูง) ด้วยเครื่องวิเคราะห์สัญญาณไฟฟ้า นำข้อมูลค่าความ
ต้านทานไฟฟ้า (R) ที่ได้มาแปลงเป็นค่าการนำไฟฟ้าจำเพาะ ($\sigma = L/AR$) ซึ่งสัมพันธ์กับ
พื้นที่หน้าตัด (A) และความหนา (L) ของตัวอย่าง คำนวณค่า Zp ได้ดังสมการที่ 5

$$Z_p = \frac{\left(\frac{\sigma_h^i}{\sigma_h^t} \right) \cdot \sigma_l^t - \sigma_l^i}{\sigma_h^i - \sigma_l^i} \quad (5)$$

เมื่อ σ_l^i และ σ_l^t คือ ค่าการนำไฟฟ้าของตัวอย่างเริ่มต้นและตัวอย่างที่ผ่านกระบวนการที่ช่วงความถี่ต่ำ ตามลำดับ

σ_h^i และ σ_h^t คือ ค่าการนำไฟฟ้าของตัวอย่างเริ่มต้นและตัวอย่างที่ผ่าน เตรียมขั้นต้นที่ช่วงความถี่สูง ตามลำดับ (Angersbach et al., 1999; Rastogi et al., 2000; Ade-Omowaye, Angersbach, Eshtiaghi et al., 2001)

การวิเคราะห์ทางสถิติ สำหรับการทดลองในข้อ 2.2-2.3 วางแผนการทดลองแบบ Complete Randomize Design โดยกำหนดปัจจัยที่ศึกษาเป็น คือ วิธีการเตรียมชิ้นมะพร้าว ขั้นต้น 4 ระดับ ทำการทดลอง 3 ชุด วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation: ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้โปรแกรมสำหรับ SPSS version 13

3. การศึกษาชนิดและความเข้มข้นของสารคุณภาพชิ้นในสารละลายօอสโนติกที่เหมาะสมในการดึงน้ำออกจากชิ้นมะพร้าวแบบօอสโนซิส

3.1 การทดลองเบื้องต้นเพื่อศึกษาผลของชนิดและความเข้มข้นของสารคุณภาพชิ้น ในสารละลายօอสโนติกต่อการถ่ายเทน้ำสารของชิ้นมะพร้าว

เตรียมชิ้นมะพร้าวตามวิธีที่ได้ออกให้จากข้อ 2.2 นำมาแช่ในสารละลายօอสโนติก ซึ่ง เป็นสารละลายผสมของสารคุณภาพชิ้น 3 ชนิด ได้แก่ น้ำตาลซูโครส (30-50 กรัม/ 100 กรัม) กลูโคส (0-10 กรัม/ 100 กรัม) และซอร์บิทอล (0-10 กรัม/ 100 กรัม) จัดสิ่งทดลองแบบ 2^3 Factorial จะได้ 8 สิ่งทดลอง ตามค่ารหัสและค่าจริงซึ่งแสดงดังตารางที่ 3-2 ใช้วิธีการดึงน้ำออกจากชิ้นมะพร้าวแบบ օอสโนซิสตามวิธีข้อ 2.2 คำนวณหาค่าการถ่ายเทน้ำสาร ได้แก่ ปริมาณน้ำที่สูญเสีย (WL)

ดังสมการที่ 3 ปริมาณของน้ำที่เพิ่มขึ้น (SG) ดังสมการที่ 4 และน้ำหนักที่ลดลง (WR) ดังสมการที่ 5

3.2 การศึกษาชนิดและความเข้มข้นของสารคุณภาพชิ้นในสารละลายօอสโนติก ต่อการถ่ายเทน้ำสารของชิ้นมะพร้าว

เตรียมชิ้นมะพร้าวตามวิธีที่ได้ออกให้จากข้อ 2.2 นำมาแช่ในสารละลายօอสโนติก ซึ่ง เป็นสารละลายผสมของสารคุณภาพชิ้น 3 ชนิด ได้แก่ น้ำตาลซูโครส กลูโคสและซอร์บิทอล โดยจัด สิ่งทดลองแบบ Central Composite Design (CCD) ได้ 18 สิ่งทดลอง ตามค่ารหัสและค่าจริงซึ่งแสดง ดังตารางที่ 3-3 ใช้วิธีการดึงน้ำออกจากชิ้นมะพร้าวแบบօอสโนซิสตามวิธีข้อ 2.2 คำนวณหาค่าการ ถ่ายเทน้ำสารและคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การแพร์ (Telis et al., 2004; Andrade et al., 2007) ดังนี้

3.2.1 ค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของน้ำ (D_{cw}) คำนวณได้จากสมการที่ 6

$$\frac{M_t - M_e}{M_0 - M_e} = \frac{8}{\pi^2} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^2} \exp \left[-(2n+1)^2 \pi^2 \cdot \frac{D_{cw} t}{L^2} \right] \quad (6)$$

3.2.2 ค่าสัมประสิทธิ์การแพร่ของตัวถูกคลาดาย (D_{cs}) คำนวณได้สมการที่ 7

$$\frac{S_t - S_e}{S_0 - S_e} = \frac{8}{\pi^2} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^2} \exp \left[-(2n+1)^2 \pi^2 \cdot \frac{D_{cs} t}{L^2} \right] \quad (7)$$

เมื่อ M_0, M_t และ M_e คือ ปริมาณความชื้นเฉลี่ยของตัวอย่างที่เวลาเริ่มต้น ที่เวลาหลังการออสโนซิสและที่สภาวะสมดุล (กรัมของน้ำ / 100 กรัมของน้ำหนักเริ่มต้น)

S_0, S_t และ S_e คือ ปริมาณของแข็งเฉลี่ยในตัวอย่างที่เวลาเริ่มต้น ที่เวลาหลังการออสโนซิสและที่สภาวะสมดุล (กรัม / 100 กรัมของน้ำหนักเริ่มต้น)

t คือ จำนวนตัวอย่าง

t คือ เวลาในการแพร่ (วินาที)

L คือ ความหนาของชั้นตัวอย่าง (เซนติเมตร)

ตารางที่ 3-2 ชนิดและความเข้มข้นของสารคุณภาพชื้นในสารละลายออสโนติกที่ใช้ในการทดลอง โดยจัดสั่งทดลองแบบ 2^3 Factorial

ลำดับ ที่	ค่ารหัส			ค่าจริง		
	ซูโกรส	กลูโคส	ซอร์บิทอล	ซูโกรส (กรัม/ 100กรัม)	กลูโคส (กรัม/ 100กรัม)	ซอร์บิทอล (กรัม/ 100กรัม)
1	-1	-1	-1	30	0	0
2	-1	-1	+1	30	0	10
3	-1	+1	-1	30	10	0
4	-1	+1	+1	30	10	10
5	+1	-1	-1	50	0	0
6	+1	-1	+1	50	0	10
7	+1	+1	-1	50	10	0
8	+1	+1	+1	50	10	10

ตารางที่ 3-3 ชนิดและความเข้มข้นของสารคุณภาพชั้นในสารละลายนอกไมติกที่ใช้ในการทดลองโดยจัดสิ่งทดลองแบบ CCD

ทดลอง ที่	ค่าหัส			ค่าจริง		
	สี	ชูโกรส	กลูโคส	ชอร์บิทอล	ชูโกรส	กลูโคส
					(กรัม/ 100 กรัม)	(กรัม/ 100 กรัม)
1	-1	-1	-1	34	2	2
2	-1	-1	+1	34	2	8
3	-1	+1	-1	34	8	2
4	-1	+1	+1	34	8	8
5	+1	-1	-1	46	2	2
6	+1	-1	+1	46	2	8
7	+1	+1	-1	46	8	2
8	+1	+1	+1	46	8	8
9	-1.68	0	0	30	5	5
10	+1.68	0	0	50	5	5
11	0	-1.68	0	40	0	5
12	0	+1.68	0	40	10	5
13	0	0	-1.68	40	5	0
14	0	0	+1.68	40	5	10
15	0	0	0	40	5	5
16	0	0	0	40	5	5
17	0	0	0	40	5	5
18	0	0	0	40	5	5

3.3 การสร้างสมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าการถ่ายเทmvlsar กับความเข้มข้นของสารคุณภาพชั้นในสารละลายօօสโนມติก

นำข้อมูลค่าการถ่ายเทmvlsar ที่ได้ จากข้อ 3.2 มาสร้างสมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าการถ่ายเทmvlsar กับความเข้มข้นของสารละลายօօสโนມติก ด้วยวิธีรีเกรสชัน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 13 โดยมีความสัมพันธ์ดังนี้

$$Y = f(X_1, X_2, X_3)$$

โดย Y คือ ปริมาณน้ำที่สูญเสีย ปริมาณของแข็งที่เพิ่มขึ้น น้ำหนักที่ลดลง

X_1 คือ ความเข้มข้นของน้ำตาลซูโคส (กรัม/100กรัม)

X_2 คือ ความเข้มข้นของกลูโคส (กรัม/100กรัม)

X_3 คือ ความเข้มข้นของซอรบิทอล (กรัม/100กรัม)

พิจารณาความน่าเชื่อถือของสมการจากค่า R^2 (Coefficient of Determination) ซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ โดยทั่วไปควรมีค่าไม่น้อยกว่า 0.75 (Haaland, 1989; Hu, 1999) ค่า Model Significance ซึ่งบ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างค่า Y และ X_1 ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.05 แสดงถึงค่า Y และ X_1 มีความสัมพันธ์กันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Hu, 1999) และค่า RMS (Root Mean Square) ซึ่งบ่งบอกถึงค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายจากการใช้สมการ ถ้ามีค่าต่ำกว่าร้อยละ 20 แสดงว่า ค่าที่ได้จากการทำนายมีความคลาดเคลื่อนจากค่าจริงน้อย (Julian, 2004) ซึ่งคำนวณค่า RMS (Telis et al., 2004) ได้จากสูตรดังสมการที่ 8

$$RMS = 100 \sqrt{\sum \left(\frac{(Y_{\text{exp}} - Y_{\text{pred}})}{Y_{\text{pred}}} \right)^2 / N} \quad (8)$$

เมื่อ Y_{exp} คือ ค่าตอบสนองที่ได้จากการทดลอง

Y_{pred} คือ ค่าตอบสนองที่ได้จากการทำนาย

N คือ จำนวนข้อมูลที่ได้จากการทดลอง

นำสมการรีเกรสชันที่มีความน่าเชื่อถือมาสร้างกราฟพื้นผิวตอบสนองโดยใช้โปรแกรม Statistica version 5.0 เพื่อหาชนิดและความเข้มข้นของสารคุณภาพชั้นในสารละลายօօสโนມติกที่เหมาะสมที่สุดในการดึงน้ำออกจากชิ้นมะพร้าวแบบօօสโนມซิส โดยพิจารณาจากค่าปริมาณน้ำที่สูญเสีย ปริมาณของแข็งที่เพิ่มขึ้นและน้ำหนักที่ลดลง

การวิเคราะห์ทางสถิติ สำหรับการทดลองในข้อ 3.1 วางแผนการทดลองแบบ 2^3 Factorial Experiment in Complete Randomize Design ทำการทดลอง 3 ชุด และการทดลองในข้อ 3.2 และ 3.3 วางแผนการทดลองแบบ Central Composite Design วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation: ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 13

4. การศึกษาผลของอุณหภูมินในการอบแห้งชิ้นมะพร้าวหลังการดึงน้ำออกแบบօสโนมชิต นำชิ้นมะพร้าวที่ผ่านการดึงน้ำออกแบบօสโนมชิตมาอบแห้งด้วยเครื่องอบแห้งแบบลมร้อน ควบคุมความเร็วลมที่ 1 เมตรต่อวินาที ตลอดการทดลอง แปรระดับอุณหภูมิในกระบวนการอบแห้ง 2 ระดับ คือ 65 และ 75 องศาเซลเซียส

การอบแห้งในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความชื้นและค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ของ ชิ้นมะพร้าวให้อยู่ในช่วงของผลิตภัณฑ์อาหารกึ่งแห้ง ดังนั้น จึงกำหนดความชื้นสุดท้ายของชิ้นมะพร้าว ในช่วงร้อยละ 12 ± 1 (ไฟโรมัน วิริยะจารีย์, 2539; ชนพู อิมมิ โต, 2550; Barbosa-Canovas et al., 2003) นำมะพร้าวกึ่งแห้งที่ได้มาทดสอบความชื้นของผู้บริโภคด้วยวิธี 9-Point Hedonic Scale จากผู้ทดสอบที่ไม่ได้รับการฝึกฝนจำนวน 30 คน โดยทดสอบความชื้นด้านลี กลิ่นรส รสชาติ เนื้อ สัมผัสและความชอบรวม (แบบทดสอบแสดงดังภาคผนวกฯ) (ไฟโรมัน วิริยะจารี, 2545) ทั้งนี้ เลือกวิธีการอบแห้งจากสิ่งทดลองที่ได้รับคะแนนความชอบโดยรวมสูงที่สุด

การวิเคราะห์ทางสถิติ สำหรับการทดลองในข้อ 4 ออกแบบการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design; RCBD ทำการทดลอง 3 ชั้น วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation: ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้โปรแกรมคำวิจัย SPSS version 13

5. การศึกษาและทำนายอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์มะพร้าว กึ่งแห้ง

นำผลิตภัณฑ์มะพร้าว กึ่งแห้งที่เลือกจากข้อ 4 มาเก็บรักษาในถุงอุปกรณ์เย็บฟอยล์ บรรจุ 100 ± 5 กรัมต่อถุง ดำเนินการดังนี้

5.1 การศึกษาอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์มะพร้าว กึ่งแห้ง

นำผลิตภัณฑ์มะพร้าว กึ่งแห้งมาเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง (27 ± 2 องศาเซลเซียส) ซึ่งเป็นสภาวะที่ใช้จริงในการเก็บผลิตภัณฑ์และเก็บรักษาที่สภาวะเร่งการเสื่อมเสียที่อุณหภูมิ 45 และ 55 องศาเซลเซียส ประเมินการเสื่อมเสียของผลิตภัณฑ์โดยการวิเคราะห์ค่าคุณภาพที่บ่งบอก การเสื่อมเสียของผลิตภัณฑ์ทุก 7 วันเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ดังนี้

5.1.1 ค่าดัชนีความขาวดังสมการที่ 1

5.1.2 ค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (ตามวิธีในข้อ 1.4)

5.1.3 ปริมาณกรดไขมันอิสระที่เกิดขึ้น (AOAC, 1990 Method 940.28)

5.1.4 ค่าเบอร์อ๊อกไซด์ (AOAC, 1990 Method 965.33)

5.1.5 การทดสอบความเข้มด้านกลิ่นเหม็นหืนและสีน้ำตาล โดยการทดสอบทาง ประสานสัมผัสจากผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกฝนจำนวน 10 คน (แบบทดสอบแสดงดังภาคผนวกฯ)

5.1.6 ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด (AOAC, 1990 Method 966.23 (C))

5.1.7 ปริมาณยีสต์แคร์รา (AOAC, 1990 Method 940.37 (E))

5.2 การทำนายอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์มะพร้าวที่กึ่งแห้ง

ทำนายอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่สภาวะการเก็บจริงซึ่งเป็นอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิห้องในช่วง 27 ± 2 องศาเซลเซียส โดยใช้สมการของ Labuza (1982) ทำนายอายุการเก็บรักษาที่สภาวะการเก็บรักษาจริงได้ดังนี้

$$Q_{10} = \frac{\text{อายุการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ } t_1 (\text{ }^{\circ}\text{C})}{\text{อายุการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ } t_2 (t_2 + 10) (\text{ }^{\circ}\text{C})} \quad \dots \dots \dots (9)$$

$$Q_{10} = \frac{\text{อายุการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ } t_1 (45 \text{ }^{\circ}\text{C})}{\text{อายุการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ } t_2 (55 \text{ }^{\circ}\text{C})} \quad \dots \dots \dots$$

$$Q_{10}^{\Delta/10} = \frac{\text{อายุการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ } t_R (27 \text{ }^{\circ}\text{C})}{\text{อายุการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ } t_2 (55 \text{ }^{\circ}\text{C})} \quad \dots \dots \dots (10)$$

เมื่อ $\Delta =$ ผลต่างของ t_R และ t_2
กำหนดเกณฑ์การเสื่อมเสียคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ดังนี้

5.2.1 ปริมาณกรดไขมันอิสระที่เกิดขึ้น ใช้เกณฑ์มาตรฐานของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (2532) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำมันมะพร้าว (มอก. 203-2520) กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการของน้ำมันมะพร้าวในด้านค่าของกรด (Acid Value) ให้มีค่าไม่เกิน 3 mgKOH/g

5.2.2 ค่าเบอร์ออกไซด์ ใช้เกณฑ์มาตรฐานของประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 57 (พ.ศ.2524) เรื่อง น้ำมันมะพร้าว กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการของน้ำมันมะพร้าวในด้านค่าเบอร์ออกไซด์ให้มีค่าไม่เกิน 10 mEq/kg

5.2.3 คะแนนความเข้มด้านกลิ่นเหม็นหืนและสีน้ำตาล จากการทดสอบทางประสาทสัมผัสโดยผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกฝนจำนวน 10 คน กำหนดให้ผลิตภัณฑ์มีค่าคะแนนความเข้มด้านกลิ่นเหม็นหืนและสีน้ำตาลได้ไม่เกิน 7.4 ± 0.32 และ 8.93 ± 0.29 ตามลำดับ

5.2.4 ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมดและปริมาณยีสต์แคร์รา ใช้เกณฑ์มาตรฐานของมาตรฐานของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (2532) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมผลไม้แห้ง (มอก. 919-2352) กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการของผลิตภัณฑ์ผลไม้แห้งในด้านปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด ให้มีค่าไม่เกิน 1×10^4 และ $1 \times 10^2 \text{ CFU/g}$ ตามลำดับ

ดังนั้น เมื่อผลิตภัณฑ์มีคุณภาพไดเกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ถือว่า ผลิตภัณฑ์เกิดการเสื่อมเสียจากค่าคุณภาพนั้น ทำให้ทราบอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ แทนค่าอายุ การเก็บที่อุณหภูมิ t_1 (45 องศาเซลเซียส) และ t_2 (55 องศาเซลเซียส) ในสมการที่ 9 เพื่อหาค่า Q_{10} จากนั้นนำค่า Q_{10} ที่ได้มานแทนค่าในสมการที่ 10 เพื่อหาอายุการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ t_R (27 ± 2 องศาเซลเซียส)

การวิเคราะห์ทางสถิติ สำหรับการทดลองในข้อ 5 ออกแบบการทดลองแบบ Complete Randomized Design: CRD ทำการทดลอง 3 ชุด วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation: ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 13